

Dosarul nr.2rc-207/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (M. Murguleț)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Simciuc, I. Țurcan, I. Cotruță)

DECIZIE

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Departamentul dotări al Ministerului Apărării, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Morpeh Grup” împotriva Departamentului dotări al Ministerului Apărării cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Departamentul dotări al Ministerului Apărării și cererea de alăturare la apel a Ministerului Apărării,

c o n s t a t ă:

La 31 martie 2016 SRL „Morpeh Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului dotări al Ministerului Apărării cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 22 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani acțiunea depusă de SRL „Morpeh Grup” a fost admisă parțial și a fost încasat de la Ministerul Apărării în beneficiul SRL „Morpeh Grup” prejudiciul material cauzat în sumă de 1 484 849, 53 de lei și cheltuieli de judecată în mărime de 44 545, 48 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neântemeiată.

La 06 aprilie 2017 Departamentul dotări al Ministerului Apărării a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 22 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 18 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Departamentul dotări al Ministerului Apărării și s-a acordat apelantului un termen de 20 de zile din data recepționării încheierii, pentru depunerea apelului motivat și a prezentării ordinului de plată a taxei de stat în mărime de 33 409 lei. S-a explicat apelantului că, în cazul dacă nu va lichida

neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

La 25 aprilie 2018 Ministerul Apărării a depus o cerere de alăturare la apelul depus de Departamentul dotări al Ministerului Apărării, prin care a solicitat casarea hotărârii din 22 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Departamentul dotări al Ministerului Apărării, din motiv că a fost depusă de o persoană care nu este în drept să o depună și cererea de alăturare la apel a Ministerului Apărării din motiv că cererea a fost depusă în afara termenului legal.

La 30 mai 2018 Departamentul dotări al Ministerului Apărării a declarat recurs împotriva încheierii din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel restituind apelul depus de Departamentul dotări al Ministerului Apărării ca fiind depus de o persoană care nu este în drept să îl declare și invocând prevederile Regulamentului privind organizarea și funcționarea Departamentului dotări al Ministerului Apărării, nu a reținut că conform pct.9 lit.h) subpct.7) al Regulamentului dat, Departamentul dotări asigură apărarea drepturilor și intereselor legale ale Ministerului Apărării și ale Departamentului în instanțele judecătorești de diferit nivel și alte organe ale statului.

Or, Departamentul dotări al Ministerului Apărării reprezintă organul de administrare a bunurilor imobile, aflate în gestiunea Ministerului Apărării, iar conform art. 75 alin. (2) Cod de procedură civilă, primul este împuternicit în apărarea intereselor atât ale ministerului cât și ale departamentului.

Mai mult, actele de procedură depuse în procesul examinării litigiului în instanța de fond au fost semnate de către directorul Departamentului dotări al Ministerului Apărării, iar reprezentarea în instanță a fost realizată de către șeful secției juridice a Departamentului dotări, împuternicit de către Ministrul Apărării prin procură.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 02 mai 2018.

Departamentul dotări al Ministerului Apărării a recepționat încheierea instanței de apel la 25 mai 2018 (f.d.143 vol.II).

Astfel, recursul declarat la data de 30 mai 2018, este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Departamentul dotări al Ministerului Apărării întemeiat și pasibil de fi admis, cu restituirea cauzei la rejudecare, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și

să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele cauzei rezultă că prin încheierea din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Departamentul dotări al Ministerului Apărării împotriva hotărârii din 22 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din motivul înaintării de către o persoană ce nu era în drept să declare apel; s-a restituit cererea de alăturare la apel a Ministerului Apărării ca fiind depusă tardiv. (f.d.134-137, vol. II).

Art. 369 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana incapabilă se referă la contestarea hotărârii privind declararea incapacității.

Colegiul notează că instanța de apel restituind cererea de apel depusă de Departamentul dotări al Ministerului Apărării, a reținut că acesta nu este parte pe dosar și fiind o instituție din subordinea Ministerului Apărării cu competențe specifice domeniilor de asigurare cu resurse, gestionare a bunurilor ale Armatei Naționale nu este în drept să reprezinte Ministerul în relațiile cu alte autorități, cum ar fi și instanțele de judecată, fără împuternicirile respective din partea ministrului.

La acest capitol, Colegiul citează ca fiind pertinente prevederile art. 360 alin. (1) Cod de procedură civilă, în contextul cărora sunt în drept să declare apel: a) părțile și alți participanți la proces; b) reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege; c) martorul, expertul, specialistul și interpretul, reprezentantul cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

În această ordine de idei, Colegiul relevă că SRL „Morpeh Grup” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului dotări al Ministerului Apărării cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.5-9, vol.I).

Tot actele cauzei, inclusiv procesele-verbale din prima instanță atestă că în ședințele de judecată a participat Victor Stînca, angajat în serviciul militar prin contract, în funcția de șef al secției juridică a Departamentului dotări al Ministerului Apărării, care conform procurilor din 07 august 2015 (f.d.153, vol.I) și din 01 noiembrie 2017, (f.d. 99, vol.II), a fost împuternicit de către Ministrul Apărării să reprezinte interesele Ministerului Apărării, unităților militare și instituțiilor Ministerului în relațiile cu autoritățile publice, având dreptul exclusiv de a reprezenta în fața tuturor instanțelor judecătorești, de a exercita toate actele procedurale, inclusiv de a ataca hotărârile judecătorești.

Conform pct.9 lit.h) sub pct.7 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Departamentului dotări al Ministerului Apărării, aprobat prin ordinul Ministerului Apărării nr.641 din 14 decembrie 2016, Departamentul dotări asigură apărarea drepturilor și intereselor legale ale Ministerului Apărării și ale Departamentului în instanțele judecătorești de diferit nivel și alte organe ale statului.

În conformitate cu art.75 alin. (2) Cod de procedură civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte

acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

Astfel, raportând normele citate la actele cauzei, Colegiul constată că Departamentul dotări al Ministerului Apărării este parte în proces, mai mult, reprezentantul acestuia Victor Stînca a fost prezent în ședințele de judecată atât în prima instanță cât și în instanța de apel, or, ultimul a fost împuternicit în mod legal de către Ministrul Apărării de a reprezenta interesele atât a Ministerului Apărării cât și a instituțiilor acestuia.

Concomitent, Colegiul precizează că instanța de apel reține că Departamentul dotări este o instituție din subordinea Ministerului Apărării cu competențe specifice domeniilor de asigurare cu resurse, gestionare a bunurilor imobile ale Armatei Naționale, și că nu este în drept să reprezinte Ministerul Apărării, însă, instanța de apel omite că SRL „Morphe Grup” s-a adresat cu acțiune împotriva Departamentul dotări al Ministerului Apărării, astfel că ultimul este parte în proces.

În consecință, Colegiul conchide că instanța de apel până a dispune restituirea cererii de apel depusă de Departamentul dotări al Ministerului Apărării din motiv că ar fi fost depusă de o persoană ce nu era în drept să declare, urma inițial să determine calitatea procesuală a persoanei ce a depus cererea de apel.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate generează casarea parțială a încheierii contestate. Or, menținerea acesteia în partea dată, în condițiile enunțate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilității pentru partea apelantă de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislația națională, cât și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Departamentul dotări al Ministerului Apărării, cu casarea parțială a încheierii instanței de apel din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Departamentul dotări al Ministerului Apărării.

Se casează încheierea din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Morphe Grup” împotriva Departamentului dotări al Ministerului Apărării

cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată, în partea restituirii cererii de apel depusă de Departamentul dotări al Ministerului Apărării cu restituirea în această parte a cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

În rest încheierea din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău se menține.
Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecători

Victor Burduh

Galina Stratulat